Staatsbosbeheer

Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde
Ter attentie van mevrouw J.E.T.M. van Dongen en I. Korting

Per e-mail naar: Jetm.van.dongen@zwijndrecht.nl en
irene.korting@bmc.nl

Datum	30 juni 2026
Onderwerp	Reactie Staatsbosbeheer op vragen NRIJ subsidieaanvraag beheer recreatiegebieden Zuid-Holland
Behandeld door	P.A. Eysbach
Ons kenmerk	Z26-3307 / D26-19085
Uw kenmerk	-
Bijlagen	-

Geachte mevrouw Van Dongen en Korting,

Op 19 mei jl. heeft u een brief gestuurd aan Staatsbosbeheer. In uw brief vraagt u samengevat nadere toelichting over de op 29 september 2025 ingediende aanvraag voor subsidie (hierna: aanvraag) op grond van de “Subsidieregeling beheer recreatiegebieden Zuid-Holland” en welke vervolgstappen Staatsbosbeheer voorzien heeft richting de subsidieverstrekker de provincie Zuid-Holland (hierna: provincie). In deze brief geef ik u graag deze toelichting. Daarbij wil ik opmerken dat ik voor de overzichtelijkheid van mijn reactie waar mogelijk op hoofdlijnen blijf. Verdere details of vervolgvragen kan ik desgewenst in een gesprek nader toelichten.

Wijze indiening subsidieaanvraag
De aanvraag is op 29 september 2025 ingediend door Staatsbosbeheer. In deze aanvraag is de Zuidpolder opgenomen. Op dit moment is de Zuidpolder nog in volledig eigendom bij de gemeente Barendrecht en wordt het beheer en onderhoud uitgevoerd door Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde. In de praktijk voert Staatsbosbeheer het beheer uit namens Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde op basis van de publiek-publieke samenwerking.

Achtergrond van deze constructie is als volgt. Het was de bedoeling dat de gemeente Barendrecht ten gunste van Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde een recht van erfpacht zou vestigen op de Zuidpolder en het beheer en onderhoud bij Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde zou komen te liggen. Het recht van erfpacht is echter nooit gevestigd, maar Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde heeft wel het beheer en onderhoud op zich genomen. Hierdoor is er een discussie ontstaan tussen de gemeente Barendrecht en Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde of het beheer en onderhoud wel een geldige (juridische) basis heeft.

Vanwege voornoemde eigendomssituatie en discussie heeft u voor indiening van de aanvraag aan mij de vraag gesteld of het opnemen van de Zuidpolder in de aanvraag juridisch gezien wel mogelijk is. Artikel 3 van de subsidieregeling stelt namelijk dat de aanvrager van de subsidie, zijnde een publiek of privaatrechtelijk rechtspersoon, zeggenschap moet hebben over het recreatiegebied krachtens eigendom of erfpacht. In artikel 11 is het ontbreken van eigendom en erfpacht als weigeringsgrond voor de subsidie opgenomen.

In reactie op uw vraag heb ik u op 19 september 2025 laten weten dat gezien de deadline van 1 oktober 2025 het geen reële mogelijkheid was de Zuidpolder uit de aanvraag te halen. Het format voor de aanvraag was zodanig opgesteld dat een gebied niet eenvoudig uit de aanvraag gehaald kon worden. Ook heb ik het risico aangegeven voor het geval dat de erfpacht voor de Zuidpolder alsnog op korte termijn gevestigd zou worden. In dat geval zou er, ondanks dat wel voldaan zou worden aan de subsidieregeling, geen subsidie zijn aangevraagd. Mede op basis daarvan is de Zuidpolder in de aanvraag gelaten.

De voor het indienen van de aanvraag benodigde besluitvorming heeft, vanwege de spoedeisendheid, plaatsgevonden door middel van een schriftelijke besluitvorming door het Dagelijks Bestuur. In de begeleidende mail van de schriftelijke besluitvorming door het Dagelijks Bestuur d.d. 22 september 2025 is opgenomen dat de opname van de Zuidpolder in de aanvraag onder het navolgende voorbehoud is: “*Dit gebeurt onder voorbehoud van het besluit van het Dagelijks Bestuur op 8 oktober en met beslispunt 10 van het AO d.d. 10 september 2025”.*

Bij de indiening van de subsidieaanvraag is uw besluit, dan wel dit voorbehoud, niet kenbaar gemaakt aan de provincie. Niet als aantekening in de stukken, niet door het toevoegen van het besluit (met e-mail) als bijlage bij de stukken of op enigerlei andere wijze. De provincie was hiervan dus niet op de hoogte tot de mailwisseling van 12 mei en verder (zie onder).

Proces na indiening subsidie
Het in de schriftelijke besluitvorming door het Dagelijks Bestuur bedoelde besluit(vorming) van 8 oktober is verplaatst naar 12 november 2025. Op 12 november heeft u onder meer besloten (beslispunt 4) om een brief aan de provincie te versturen. In deze brief was opgenomen dat Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde met de provincie in overleg wilde treden over de Zuidpolder en de aanvraag. Ik stel vast dat deze brief zowel niet door Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde als door Staatsbosbeheer verstuurd is. Na interne navraag begrijp ik dat ervan uitgegaan werd dat die brief door Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde verstuurd zou worden. Hoewel dat formeel juist kan zijn dan is het nog steeds zo dat Staatsbosbeheer hierin een verantwoordelijkheid had. Staatsbosbeheer had bijvoorbeeld na kunnen vragen wie zou zorgen voor verzending van de brief.

Omdat Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde duidelijkheid wilde hebben in hoeverre de provincie op de hoogte was van zowel de eigendomssituatie van de Zuidpolder als ook uw besluit van 22 september 2025 heeft u op 12 mei jl. per mail vragen gesteld aan de provincie. In reactie daarop gaf de provincie aan niet op de hoogte te zijn van de situatie. Tevens heeft de provincie het standpunt ingenomen dat bij constatering van de feitelijke eigendomssituatie van de Zuidpolder de subsidie niet toegekend zou worden.

Inhoudelijke reactie op de ontstane situatie
De ontstane situatie heeft zowel juridische als bestuurlijke aspecten. Het juridisch aspect heeft uiteindelijk betrekking op de vraag of de subsidie uiteindelijk onherroepelijk verkregen wordt door Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde. Hiervoor zou de provincie bij vaststelling van de subsidie de conclusie moeten trekken dat voldaan wordt aan de subsidievoorwaarden. De subsidieregeling strikt lezende is dat nu vanwege het ontbreken van eigendom of erfpacht niet het geval. In de mail van 13 mei jl. neemt de provincie dit standpunt ook in.

Ten tweede heeft de gang van zaken invloed op de bestuurlijke verhoudingen tussen Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde, de provincie en Staatsbosbeheer. Aangezien Staatsbosbeheer wetenschap had van de discussie over de eigendomssituatie van de Zuidpolder, het besluit van 22 september en de voorwaarden van de subsidieregeling had door Staatsbosbeheer hiervan melding gedaan kunnen worden bij de provincie. Hierbij moet in ogenschouw worden genomen dat Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde op 12 november 2025 besloten heeft voornoemde brief te versturen aan de provincie om in overleg te treden. Omdat het voorgaande – hoewel bekend – niet gemeld is door Staatsbosbeheer is de provincie pas door de mailwisseling op 12 mei op de hoogte gesteld van de situatie en het besluit van het Dagelijks Bestuur van 22 september 2025. Hierdoor kan bij de provincie het beeld ontstaan zijn dat bij de aanvraag niet volledige informatie is gegeven. Dit kan gevolgen hebben voor de bestuurlijke verhoudingen als ook de vraag oproepen in hoeverre Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde en Staatsbosbeheer transparant zullen zijn bij toekomstige subsidieaanvragen.

Vervolgstappen richting provincie
De te nemen stappen hebben dan ook twee aspecten. Om de situatie juridisch te herstellen kan een wijzigingsverzoek worden ingediend bij de provincie. Mogelijk zijn ook nog andere oplossingen denkbaar. Hierover zal eerst een overleg tussen Staatsbosbeheer en Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde moeten plaatsvinden. De uitkomsten daarvan zullen met de provincie besproken moeten worden.

Naast de juridische oplossing zal een gesprek moeten plaatsvinden in het kader van de bestuurlijke relatie. Voorkomen moet worden dat bij de provincie twijfel ontstaat over de transparantie en informatievoorziening vanuit Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde en Staatsbosbeheer. Deze twijfel kan een negatieve invloed hebben op de bestuurlijk verhoudingen en toekomstige subsidieaanvragen. Deze gesprekken ga ik graag met u en de provincie aan.

Tot slot
Afsluitend bied ik mijn verontschuldigingen aan voor de ontstane situatie. Het dossier overziend moet worden geconcludeerd dat Staatsbosbeheer, gelet op zijn wetenschap van de discussie over de Zuidpolder en de besluiten van het Dagelijks Bestuur van 22 september en 12 november 2025, anders had kunnen en ook had moeten handelen. Dat had in ieder geval voorkomen dat de provincie via een omweg op de hoogte is gesteld van het besluit van 22 september 2025 en de situatie van de Zuidpolder. Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde mag daarnaast van Staatsbosbeheer als publiek – publieke samenwerkingspartner en uitvoerder van dienstverlening een proactieve houding verwachten.

Ik hoop dat ik de vragen in uw brief van 19 mei afdoende heb beantwoord. Voor zover dat niet het geval is dan licht ik dat graag toe in eerder genoemd gesprek. Daarbij zou ik ook willen bespreken hoe en op welke wijze de huidige onduidelijkheid over de Zuidpolder opgelost kan worden. Eventuele (vervolg)vragen ontvang ik dan wel graag vooraf.

Met vriendelijke groet,
de algemeen directeur Staatsbosbeheer, namens deze,

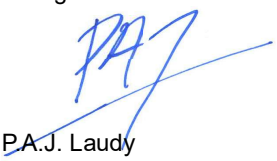

P.A.J. Laudy
hoofd Staatsbosbeheer Zuid-Holland